

РЕШЕНИЕ

№ 248

гр. София, 15.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 13-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Христо Лазаров

Членове: Женя Димитрова
Жана Ив. Маркова

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Христо Лазаров Въззивно търговско дело № 20241001000101 по описа за 2024 година

при участието на секретаря Нина Вьонг и като разгледа докладваното от съдия Христо Лазаров в.т.д. № 20241001000101 по описа на САС за 2024г., за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е по реда на глава двадесета – въззивно обжалване от ГПК.

С решение № 50108 от 29.01.2024г., по т.д. 731/2021г., по описа на ВКС, II т.о. е обезсилено решение № 1489 от 29.10.2020г., поправено с решение № 109 от 21.02.2021г., постановени по в.т.д. 2128/2020г. по описа на САС и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на САС. Указано е въззивният съд да се произнесе и по претенциите на страните за разноси, съобразно изхода на правния спор.

Образувано е по въззивна жалба от ответника – Република България/държавата/, представлявана от Министъра на финансите, чрез юр. Б. срещу решение № 8067 от 27.11.2019г., по гр.д. № 17181/2018г. по описа на Софийски градски съд, гр.о., I-14 състав, с което е осъден да заплати на ищеца – „Кора инвестмънт“ ЕООД, ЕИК 200209322 сумата от 26 802,06 лева, представляваща имуществена вреда – удържана такса на основание чл. 35а ЗЕВИ и за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г., ведно със законната лихва върху всяка една удържана такса от 13.02.2014г. до изплащане на вземането и сумата от 2 757,06 лева разноси за производството пред СГС.

Въззивникът/ответникът – Република България/държавата/ твърди, че обжалваното решение е недопустимо, поради липсата на активна процесуална легитимация на лицето подписало

исковата молба – В. Г. Ц., търговски пълномощник на Г. В. К.. В условията на евентуалност твърди, че решението е неправилно, защото държавата не е възложител на работата на Народното събрание/НС/. На следващо място твърди, че националната правна уредба не предвиждала възможност да бъде ангажирана отговорността на Народното събрание/НС/, във връзка с осъществяваната законодателна дейност, което обуславяло процесуалната недопустимост на иска за вреди, насочен срещу държавата за действия на народните представители. Според въззивника, първоинстанционният съд неправилно е приел, че приемането на противоконституционни разпоредби от законодателния орган представлявало противоправно деяние и че е налице противоправно действие. На следващо място твърди, че НС следвало да преуреди последиците от действията на процесните разпоредби по реда на чл. 22, ал. 4 ЗКС. На последно място твърди, че СГС неправилно е оставил без уважение възражението за изтекла погасителна давност, включително на претендираната от ищеца лихва върху главницата от деня на всяка от удръжките до окончателно изплащане на вземането. Моли въззивния съд да обезсили обжалваното решение, в условията на евентуалност да го отмени и да постанови друго, с което да отхвърли предявените искове. Претендира разноски за всички инстанции.

Въззиваемият/ищецът – „Кора инвестмънт“ ООД е подал в срок писмен отговор на въззивната жалба, чрез управителя Б. Ц. Р.. Законният представител заявява, че потвърждава завеждането на исковата молба и всички извършени процесуални действия до настоящия момент. Излага подробни доводи по всяко едно от твърденията във въззивната жалба, който ще бъдат разгледани при обсъждане доводите на въззивника. Моли въззивния съд да отхвърли въззивната жалба и да потвърди обжалваното решение, като правилно и обосновано. Претендира разноски за касационното и за въззивното производство.

Софийският апелативен съд, като взе предвид становищата и доводите на страните и след като обсъди събраните по делото доказателства в рамките на въззивната жалба, приема за установено от фактическа и правна страна, следното:

Въззивната жалба е подадена в срок от легитимирано лице, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане по същество.

При извършената проверка по реда на чл. 269, пр. 1 ГПК настоящият съдебен състав установи, че обжалваното решение е валидно и допустимо в обжалваната част.

По иска за главница:

Не са предмет на въззивното производство, доводите във въззивната жалба за недопустимост на въззивното решение поради неподведомственост на заявената претенция пред гражданските съдилища, некомпетентност на органите на съдебната власт да установяват противоконституционност на закони, да упражняват контрол за конституционособразност и да постановят съдебни актове с правни последици, различни от посочените в чл. 151, ал. 2, изр. 3 от Конституцията на Република България, както и поради нередовност на исковата молба поради завеждането ѝ от лице без представителна власт, тъй като исковата молба е подадена от оправомощено лице, предвид приложеното към нея пълномощно. Контролът за

конституционносъобразност на точки 2 и 3 от § 6 от Заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет за 2014 г., с които са създадени чл. 35а, ал. 1, 2 и 3, чл. 35б, ал. 1, 2, 3 и 4, чл. 35в, ал. 1, 2 и 3 и чл. 73, ал. 1, 2, 3 и 4 ЗЕВИ не се извършва от настоящия съдебен състав, а е осъществен с решение № 13/31.07.2014 г. по конст. дело № 1/2014 г. на Конституционния съд на Република България. Предявеният иск с правно основание чл. 49 ЗЗД е подведомствен на гражданския съд съгласно чл. 14, ал. 1 ГПК.

Правния спор по тези възражения е разрешен с дадените указания от ВКС, които са задължителни за въззивния съд, на основание чл. 294, ал. 1 ГПК.

Предмет на делото във въззивното производство е осъдителен иск от „Кора инвестмънт“ ООД срещу държавата за удържана 20% такса по чл. 35а, ал. 2 ЗЕВИ в размер на 26 802,26 лева и за периода 01.01.2014г. – 09.08.2014г. Ищецът претендира обезщетение за вреди в размер на внесената такса, на основание обявени за противоконституционни законови разпоредби с решение на КС и при липса на уредени последици от обявяването им съгласно чл. 22, ал. 4 ЗКС.

Първоинстанционния съд правилно е установил фактическата обстановка и страните по делото не спорят, че ищцовото дружество е собственик на фотоволтаична електроцентрала – ФтЕЦ К., с обща инсталирана мощност 151 kWp (сто педесет и един киловатпика), находящо се в ПИ с идентификатор 61813,555,139, местност Бърдото, в землището на град Разлог, Община Разлог. Ищецът е производител на електроенергия и на 28.05.2012г. е сключил договор с „Чез електро България“ АД за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяем енергиен източник с № 215/28.05.2012г. Видно от писмените доказателства и заключението на ССЕ се установява, че за процесния период 01.01.2014г. – 09.08.2014г. от дължимата на ищеца цена е удържана от „Чез електро България“ АД и преведена на ДКЕВР такса в размер на 20%, и е в общ размер на 27 247,21 лева, на основание чл. 35а ЗЕВИ. Вещото лице е уточнило в съдебно заседание, че процесната такса е събрана от КЕВР и е прехвърлена в държавния бюджет след 21.12.2014г. Вещото лице е изчислило, че размерът на законната лихва върху претендираните главници за периода от всяка удържа до датата на исковата молба е 12 604,53 лева.

Съгласно Тълкувателно решение № 1 от 20.04.23 по тълкувателно дело № 1/2022г. на ОСГТК на ВКС, приемането на противоконституционен закон е неизпълнение на основното задължение на Народното събрание и представлява деликт, тъй като е противоправно действие. Разпоредбата на чл. 22 ал. 4 ЗКС, задължава Народното събрание да уреди възникналите правни последици от запазеното действие на обявения за противоконституционен закон, за да възстанови по този начин нарушения конституционен ред. Законодателният орган е длъжен в срок до два месеца от влизане в сила на решението на Конституционния съд да преуреди конституционносъобразно в последващ закон последиците от обявения за противоконституционен закон - чл. 88 ал. 4 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, приет на основание § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗКС. Отговорността на държавата е деликтна, обективна, безвиновна, има гаранционно-обезпечителен характер и се реализира без оглед

обстоятелството виновно ли е било поведението на съответните длъжностни лица.

Ищецът е доказал при условията на пълно и главно доказване, че са налице всички кумулативни елементи от фактическия състав на чл. 49 ЗЗД - претърпял е имуществена вреда - имущественото разместване, осъществено въз основа на законови разпоредби, обявени впоследствие за противоконституционни, без НС да уреди последиците от това в разумен срок. Приемането на противоконституционен закон е неизпълнение на основното задължение на законодателния орган и представлява деликт, тъй като е противоправно действие, така и бездействието, изразяващо се в неуреждане на имуществените последици след обявяването на закона за противоконституционен съобразно чл. 22 ал.4 ЗКС, съставлява такова, претърпяната вреда е в пряка причинно-следствена връзка от горепосочения деликт. Следователно предявеният иск за главница е доказан по основание и размер и правилно е уважен от първоинстанционния съд.

Неоснователно е възражението на въззивника, че СГС неправилно е оставил без уважение възражението за изтекла погасителна давност. Съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 ЗЗД, давността почва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Решението на КС е влязло в сила на 10.08.2014г., от която дата е започнал да тече двумесечния срок за уреждане последиците на обявения за противоконституционен закон от НС. Ето защо, изискуемостта на вземането за главница е настъпила на следващия ден - 11.10.2014г., от която дата е започнал да тече пет годишната погасителна давност, на основание чл. 114, ал. 1 вр. с чл. 110 ЗЗД. Исковата молба е подадена пред СГС, чрез куриер на 20.12.2018г., което е преди изтичането на давността и вземането за главница на ищеца не е погасено.

По иска за обезщетение за забавено изпълнение върху главницата, считано от датата на всяка удържа до окончателното ѝ заплащане:

Съгласно разпоредбата на чл. 84, ал. 3 ЗЗД, при задължение от непозволено увреждане длъжникът се смята в забава и без покана. Както вече беше посочено, изискуемостта на вземането за главница от непозволено увреждане е настъпила на 11.10.2014г. и от тази дата се дължи обезщетение за забавено изпълнение върху главницата за непозволено увреждане.

Частично е основателно възражението на въззивника, че искането за законна лихва е погасено по давност.

Съгласно разпоредбата на чл. 111, б. „в“ ЗЗД, вземанията за лихви се погасяват с тригодишна давност. Ето защо искането за присъждане на законна лихва върху главницата считано от всяка удържа и за периода от 11.10.2014г. до 20.12.2015г. е погасено с кратката три годишна давност.

Досежно основателността на иска за главница в общ размер на 26 802,06 лева, основателна е и акцесорната претенция с правно основание чл. 86 ЗЗД за обезщетение за забавено изпълнение върху тази главница, за периода от 20.12.2015г. до окончателното ѝ плащане.

Въззиваемият/ищецът претендира разноси за касационното производство съгласно списък по чл. 80 ГПК, но не представя доказателства, че такива са реално направени. Единственото доказателство е за заплатена държавна такса в размер на 30 лева по сметка на ВКС, но с

влязло в сила определение № 50396 от 26.07.2023г., по т.д. 731/2021г., по описа на ВКС, II т.о. касационната жалба на ищеца е оставена без разглеждане като недопустима

Въззиваемият/ищецът претендира разноски за настоящото въззивно производство съгласно списък по чл. 80 ГПК в размер на 3 600 лева с ДДС, представляващо заплатено адв. възнаграждение, за което в договора за правна помощ е посочено, че е платимо в брой, но няма удостоверяване факта на плащане и получаване в брой от адвоката. По същия начин това е посочено и във фактура от същата дата, но отново не е доказано, че е реално заплатено в брой. Ето защо, това възнаграждение не следва да му се присъжда.

Мотивиран така, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 8067 от 27.11.2019г., по гр.д. № 17181/2018г. по описа на Софийски градски съд, гр.о., I-14 състав, в частта, с която Република България е осъдена да заплати на „Кора инвестмънт“ ЕООД, ЕИК 200209322, законна лихва върху сумата от 26 802,06 лева върху всяка една удържана такса от 13.02.2014г. до 20.12.2015г. **И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ иска от „Кора инвестмънт“ ЕООД, ЕИК 200209322 срещу Република България за законна лихва върху главницата от 26 802,06 лева за всяка една удържана такса от 13.02.2014г. до 20.12.2015г.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 8067 от 27.11.2019г., по гр.д. № 17181/2018г. по описа на Софийски градски съд, гр.о., I-14 състав, в частта, с която Република България е осъдена да заплати на „Кора инвестмънт“ ЕООД, ЕИК 200209322 сумата от 26 802,06 лева, представляваща имуществена вреда – удържана такса на основание чл. 35а ЗЕВИ и за периода от 01.01.2014г. до 09.08.2014г., ведно със законната лихва върху главницата за периода от 20.12.2015г. до окончателно ѝ заплащане.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС, в едномесечен срок от връчването му на страните, при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____